

Sluší každému věděti
 a budúcím to pověděti,
 kterak sú kniehy Viklefovy do Čech přišly
 a mezi mistry vešly:
 5 když mistr Mařík doktor u svatého Kříže v Praze byl,
 ten toho Viklefa kulhavého dobře znal,
 kterýž jest proti papeži i biskupuom i kněžím kněhy psal,
 protože jeho kardinálem neučinili,
 neb jeho bludným dobře znali.
 10 V Englantě jedno město Viklef sloviše,
 v němž ten Jan Viklef farářem biše;
 také učený a slovútný biše.
 Pak po jeho smrti mnoho divného
 psaní a skládání nalezeno.
 15 A proto jeho za bludného odsúdili,
 také kníhy jeho potupili.
 A když mistr Jan Hus a Jeronym
 a jiní mistři ty kniehy mezi sebú jmějichu
 a rádi se velmi v nich učichu,
 20 i poče mistr Hus proti papeži a proti všem kněžím kázati,
 lakomce, svatokupce, kuběnáře jim dávati;
 a lidé počechu hned kněží v nenávist míti.
 Král Václav káza kněží lúpiti
 a sboží jim odjímati.
 25 Voksa, Racek Kobyla
 ta sta korektory byla.
 Kněží velmi šacováchu,
 a což sú měli, jim vše pobíráchu.

222^a

Potom Racek Kobyla
 30 do Hory jsta přijela
 chtěce u svaté Barbory kněží šacovati,
 klénoty a stříbro jim pobrati.
 Když to havěři zvědíchu,
 velmi se brzo sebrachu
 35 a na Racka udeřichu
 a v kusy jej rozsekachu
 a sama dvanáctého v šachtu vmetachu,
 nebo některé v domě zbili
 a některé z domu smetali.

A to se vše stalo pro kázání mistra Jana Husi, ješto kázal na | svých 222^b
 kázáních, aby kněží žádných sboží neměli. A v tom král Václav zle
 učinil, že k tomu svolil Rackovi Kobylvi. Potom král to i je chtě
 staviti, i nemohl, neb dal jiskře uhlem býti. Potom se kněží rozlítli
 a od krále se odtrhli a k své vuoli činili, jak chtěli, i podnes, a to léta
 1416° na Hromnice.

Léta božieho 1413° mistr Jan Hus z Prahy pro kletby vyhnán biše,
 ten na Kozím v stodole slúžíše i kázáše,
 a mnoho na jeho kázání z Ústí býváše,
 neb proti papeži, biskupuom, kanovníkuom velmi kázal
 50 a napořád rád velmi duchovní haněl.
 Tu kněz Věněk poče děti v rybníce křtíti
 a křížmo svaté a olej tupiti
 a vodu svćenú haněti.
 Potom mistr Hus do Prahy se vráti
 55 a král jemu na roce v Konstancí káza státi;
 a odtud se zase nevráti,
 neb jeho tam upálichu
 a mistru Jeronymovi po roce též učinichu.
 Potom se v Praze kněží zbúřili
 60 a krev boží rozdávali.
 Mistr Jakúbek počátek učinil u svatého Michala.

Odtud až do Ústí přišlo,
tu se o to vadili
a kněží jedni druhé z kostela honili.
65 Tu u Johy pekaře sobě slůžichu
a bezmál do roka tu bydléchu.
Pytel súkenník tu bohatý bíše,
ten kněží na ztravě mějšíše,
mistra Jičina, Věnka, Petra velikého,
70 Antoše, Petra ústského,
Pšeničku, Kániše, Bydlína.
I jiní kněží tu ztravu jmějichu,
a jakž se jim zdálo, tak činichu.
A skrže to město na tré dělěchu
75 a nikdy mírem s sebú nebíchu;
a mnoho lidí o životy pripravichu.
A skrže to město zkazichu
a pusto je učinichu.

Potom kanovníci a faráři v hromadu se sebrachu,
80 o to pilnú radu v(ze)chu.
Mistra Husi (do Říma pohn)achu
a v kletbu jej vehnachu,
služ|bu boží po vší Praze stavichu 223^a
a potom z Prahy vyhnachu
85 a naposledy v Konstancí upálichu
léta božieho 1415 v sobotu v ochtáb svatého Petra a Pavla apošto-
luov.

Toho léta v Praze
Na příkopě u Černé ruože
mistři a bakalářové drážďanští bydléchu
90 a tu bursu mějichu,
mistr Petr, mistr Mikuláš,
Engliš a Nikolaus Loripes.
Ti z Drážďan vyhnáni bíchu,
neb tajně boží krev rozdáváchu.

95 Ti počechu mistru Jičínovi raditi,
aby počal krev boží rozdávati,
a Jičín se toho přichopi
a mistra Jakúbka k sobě namluvi
a jiných kněží mnoho,
100 aby se drželi toho.
A když počechu krev boží rozdávati,
ihned počechu od far utiekati.
Mniši z klášterův utíkáchu
a viklefové se jim posmieváchu.
105 Také měšťané pražští od svých domuov běžichu
a viklefové na to netbáchu.
Potom pan Čeněk Vatmberský s Lipnice,
učinil v Čechách málo dobrého nebo nic,
jal biskupa Heřmana Planého,
110 na Lipnici nese jeho;
tu musi kněží bezděky světiti
a k vuoli jeho býti.
A by toho byl neučinil,
byl by život svůj za to dal.
115 A cožkoli tu jich byl světil,
žádný se jemu nezdařil,
neb potom všickni proti němu byli
a vším zlým se jemu odplatili.
Nebo což on jim dobrého učinil,
120 že z nich kněží načinil,
pak když sú Přibenic táboři dobyli,
pak sú toho času biskupa pod mostem utopili
a za to svěcení se jemu dobrým odplatili.

Také pan Lacek Moravský
125 a pan Petr Strážnický
a pan Heralt Skalský
a pan Jan Tovačovský,
ti sobě kněží viklefův do Moravy nabrali,
aby tam krev boží (roz)dávali.

130 A | na ně biskupové moravští velmi reptali,
a oni na to málo tballi.
Potom se v Moravě viklefové rozmnožichu
a mnoho zlého učinichu,
měst, hraduov dobývajíc,
135 kostely, kláštery velmi boříc.
Páni počechu se hněvati
a kacíře jim dávati,
protože sú kostely bořili
a nekřesťansky sú to činili.
140 Neb když (by) byli páni čeští i moravští biskupuom v právo jich
nesahali,

223^b

aby oni kněží sami trestali,
nikdy by bludové v Čechách nebyli.
Ale tepruv chtí staviti,
když tomu nemohú nic učiniti,
145 ano se již tak rozmohli biechu,
že již i po horách chodichu
a bez ornátuov mše slůžichu.

Léta božieho 1420° Pražané Vyšehrad oblehli
a přes celé léto před hradem leželi.
150 Tak dlúho tu ležíchú,
až je hladem vyležíchú,
že hrad musichu dáti,
a král Zigmund uherský měl je retovati.
I zmeškal jednu hodinu,
155 že jim nepřijel na retunk tu.
Té chvíle král v Říčanech podlé Prahy ležíše
a Vyšehrad retovati chtíše.
A když svatého Pangrací dojede,
tu se s Pražany sjede.
160 Tu spolu boj vzechu
a krále uherského tu bojem pobichu;
pánuov českých a moravských mnoho zbichu.
Tu zabichu pana Petra Konopištského

165 a pana Jindřicha Krumlovského,
pana Henricha Bechynského
a pana Jaroslava Veselského,
pana Voka z Holštýna,
pana Mikuláše Zajíce,
170 pana Samvalského z Malenovic,
pana Černohorského a Michalce mladého
a Sobína, rytieře udatného,
a jiných pánuov tu mnoho snide
a král Z(igmund) s velikým hořem z Čech vyjede.
Potom (Pra)žané a Žižka Horú vládníchú
175 (a) vždy jim víru Viklefovu držeti veléchu.
A (Horníci se) tím velice rmútíchú
a králi uherskému | toho túžichú. 224^a
Potom král po roce do Čech přijede
a Horníky s sebú z Čech ven vyvede.

180 Téhož léta 1420° stalo se na Táboře mezi kněžími veliké roz-
dělení a mezi lidem bůření. Mistr Jičín a Filip, kněz Prokop Holý,
Chřenovský, Štěpán Pacovský, Abraham jednu stranu držíchú, ale
Martínek kazatel Húska z Moravy, Petr Kániš a Jan Bydlišný, Bartoš
a Mikuláš slepý a Tršáček, ti počechu tělo boží modlú a motýlem
nazývati a mnohé ohyzdy proti velebné svátosti počechu vynášeti a
vždy chtěce potlačiti a kněží zmordovati. Tak pak vespolek se vadíchú
a Martínka pikhartem nazýváchu, neb ta strana Martínkova pokútně
v hospodách počechu sobě kázati a divné obyčeje neslýchané mezi
sebú mieti.

190 Potom se s Tábora pryč bráchu,
s ženami i s dětmi do Přibenic se stěhováchu.
Těch lidí na tři sta bíše,
a u víře divně ten lid blúdíše.
Tu na hradě i dole bydléchu
195 a nepoctivě se scházíchú.
A jiní nazí běháchu,
neb sú již někteří smysla zbyli,

200 protože se mnoho postili,
chtíce, aby jim buoh svú vuoli zjevil,
ano je byl dábel přelúdil.
Potom kněže Martínka na Tábor pozvachu
a tu se s ním hádáchu.
Potom musil v kostele státi
a na kazatedlnici odvolati.
205 Potom jim tu nedachu býti,
až musiechu do jednoho lesa jíti
proti Dražicóm nad řekú,
tu opět chvíli bydléchu.
A když to Žižka zvědě,
210 ihned na ně jede
a zjímav do Klokot je vede.
Tu dlúho s nimi pracovali,
aby svého bludu ostali,
ale druzí nikoli nechtěli,
215 až jich tu čtyřmezcítma upálili.
Ale ještě jich mnoho bylo
na bernatické lesy uteklo,
(ti tu) opět bydléchu,
a zjímavše je, i (spálíchu). |

O naháčích

224^b

220 Tehda jiní, kteříž utekše zuostali,
na Valovský les se brali.
Blíž od Stráže na jednom ostrově byli,
a tu (se) byli ohradili.
I počechu odtud mordovati,
225 lidi, muže, ženy i děti v kolébkách zabíjeti.
Najprv u Veselí jedné noci městečko zapálili
a tu šestnáct mužuoov zabili.
Potom v Řečici, v Plešiech a v Stráži mnoho lidí zbili
a jich domy spálili.
230 Šorce z Valu, panoši dobrého, jali

a na ten ostrov s sebu vzeli.
Potom jemu hlavu stěli
a do řeky uvrhše, za nohu přivázali.
Tento obyčej mějíchu:
235 nazí všickni, muži i ženy, chodíchu,
zkupíce se potom spolu léháchu.
A když tak mnoho zlého činíchu
a tak ohavně bydléchu,
že nazí spolu tancováchu —
240 panny i paní krásné mezi nimi bíchu —,
tehdy Žižka posla lidu oděného
čtyři sta dobrého,
na tom ostrově je obehnachu,
ale oni silně se bráníchu.
245 Tu hajtmána Bořka Klatovského zabíchu.
Potom jich vždy dobychu
a mnoho jich tu zbíchu
a ostatek zpálíchu.
250 Tak to plémě pikhartské snide,
potom tak mocně vzhuoru nevznide.